روزاني

سنڌيار

سکر

ايڈيٽر: اعجاز مهر

Daily SINDHYAR Sukkur
www.dailysindhyar.com

(جلد 02) خميس 22 جون 2023ع بمطابق 03 ذوالحج 1444ھ (قيمت 05 روپيا) شمارو 28

قدرتي آفتون، وڌندڙ قرض ۽ توانائي جهڙا مسئلا پريشان ڪندڙ آهن: شهباز شريف

عالمي مالياتي ڍانچي ۾ سڌارا هڪ ڊگهي وقت کان اهم مطالبو رهيو آهي

اهو مطالبو عالمي ماهرن ۽ اڳواڻن مختلف فورمن تي ڪيو آهي

مسئلن جي گلوبلائيزيشن تي غور لاءِ تخليقي انداز اختيار ڪرڻ جي ضرورت تي زور ڏنو آهي

نيو گلوبل فنانسنگ پيڪٽ سمٽ عالمي مالياتي نظام ۾ جامع سڌارن ۽ قدمن تي اتفاق جو موقعو آهي

فرانس جي دوري دوران عالمي مالياتي ادارن کي پيهر منظم ڪرڻ جي ضرورت تي موقف پيش ڪندس

پاڪستان موسمياتي تبديليءَ کان متاثر ملڪ جي حيثيت سان ان ڪردار لاءِ بهتر پوزيشن ۾ آهي

جاري ڪيل پنهنجي بيان ۾ شهباز شريف چيو ته عالمي مالياتي ڍانچي ۾ سڌارا هڪ ڊگهي وقت کان اهم مطالبو رهيو آهي، اهو مطالبو عالمي ماهرن ۽ اڳواڻن مختلف فورمن تي ڪيو آهي، وزيراعظم شهباز شريف جو موسمياتي تبديلي، قدرتي آفتون، وڌندڙ قرض ۽ توانائي جهڙا چئلينجز خطري جي گهنٽي آهن سوشل ميڊيا تي

سنڌ جي 312 ارب رپين جي ضمني بجيٽ منظور

وفاقي حڪومت ٻوڏ متاثرن لاءِ فنڊ فراهم ڪرڻ تي رضامندي ظاهر ڪئي آهي، ٻوڏ لاءِ 25 ارب رپيا ۽ مختص ڪيا ويا آهن : مراد علي شاهه

وفاقي حڪومت اسان کي 25 ارب ڊالر لاءِ رضامندي ظاهر ڪئي آهي، اسان ٻوڏ متاثرن جي گهرن لاءِ 2 ملين رپيا رکيا آهن

4 جي اسڪيم لاءِ 6 ارب رپيا رکيا ويا آهن، جنهن لاءِ 3 ارب سنڌ ۽ 3 ارب وفاق ڏيندو. 152 ڪٽ موشن آهن

هن وقت تائين بجيٽ ۾ 97 ڏنا آهن، ڪٽ موشن تيار ڪرڻ ۾ ميمبرن محنت ڪئي آهي، مان انهن ڪٽ موشن سان متفق ناهيان

اسان جون ڪيتريون ئي ملاقاتون آن لائين هونديون آهن جيڪي اسان کي پئسا بچائينديون آهن، توهان کي اسان کان خرچن بابت پڇڻ جو حق آهي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ اسيمبلي جي اجلاس ۾ سنڌ جي 312 ارب رپين جي ضمني بجيٽ جي منظوري ڏني وئي. ضمني بجيٽ جي 312 ارب رپين مان 55 ارب رپيا ٻوڏ متاثرن جي بحالي تي خرچ ڪيا ويا. انهن 312 ارب رپين مان 55 ارب رپيا ڪٽڪ جي سيمسدي ۽ 19 ارب رپيا قرض جي واپسي جي مد ۾ ڏنا ويا. ضمني بجيٽ جي 312 ارب رپين مان 43 ارب رپيا صحت ۽ 16 ارب رپيا بجلي جي مد ۾ شامل آهن. سنڌ جي وڏي وزير مراد علي شاهه چيو آهي ته وفاقي حڪومت اسان سان واعدو ڪيو آهي ۽ ان واعدي تي پروسو ڪري رهيا آهيون. سنڌ اسيمبلي 24-2023ع جي بجيٽ جي منظوري ڏني ڇڏي. ان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

اسلام آباد: وزيراعظر شهباز شريف جي صدارت هيٺ ٽيل اجلاس جو ڏيک

ڪور ڪمانڊر هائوس ڪيس: پي ٽي آءِ چيئرمين سوڊو 5 جوابدار طلب

جي آءِ ٽي بشريٰ بيبي، حماد اظهر، حسان نيازي ۽ مراد سعيد کي طلب ڪري ورتو

جوابدار سرور روڊ ٽاڻي تي داخل ڪيس جي جاچ لاءِ پيش ٿين: طلبي نوٽيس جو متن

سول لائينز ۽ ماڊل ٽائون جا ايس پي پي ٽي آءِ چيئرمين جي پيشي کي يقيني بڻائين

اسلام آباد (مر ڊ) ڪور ڪمانڊر هائوس لاهور تي حملي واري ڪيس ۾ پي ٽي آءِ چيئرمين سوڊو 5 جوابدارن کي طلبي نوٽيس جاري ڪيا ويا آهنجي آءِ ٽي بشريٰ بيبي، حماد اظهر، حسان نيازي ۽ مراد سعيد کي طلب ڪري ورتو آهي، چيئرمين سوڊو ٻين کي جاري طلبي نوٽيس ۾ چيو ويو آهي ته جوابدار اڄ رات تائين سرور روڊ ٽاڻي تي داخل ڪيس جي جاچ لاءِ پيش ٿيندا نوٽيس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

جسٽس قاضي فائز جي نئين چيف جسٽس طور مقرريءَ جي منظوري

جسٽس قاضي فائز عيسيٰ جي چيف جسٽس طور مقرري 17 سيپٽمبر 2023 تي ٿيندي

جسٽس قاضي فائز عيسيٰ ساڳي تاريخ تي چيف جسٽس آف پاڪستان طور حلف کڻندو

هاڻوڪو چيف جسٽس عمر عطا بندیال 16 سيپٽمبر 2023 تي رٽائر ٿيندو

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) صدر عارف علوي سپريم ڪورٽ جي جسٽس قاضي فائز عيسيٰ کي چيف جسٽس بڻائڻ جي منظوري ڏني. چيف جسٽس عمر عطا بندیال آئين جي آرٽيڪل 179 تحت 16 سيپٽمبر 2023 تي رٽائر /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

چيف جسٽس عمر عطا بندیال ۽ جسٽس فائز عيسيٰ

سڄي ملڪ ۾ شهيد راڻي بينظير ڀٽو جي 70 هين سالگره ملهائي وئي

ملڪ جي چئني صوبن توڙي آزاد ڪشمير ۾ سالگرهه جون تقريبون منعقد ٿيون

تقريب دوران ڪيڪ ڪاٽِ شهيد بينظير ڀٽو کي پيٽا پيش ڪئي ويندي

بينظير ڀٽو ذوالفقار علي ڀٽو جي صرف ڏيءَ نه پر بهترين سياسي شاگرد به هئي : تجزيه نگار

لاهور (مر ڊ) پاڪستان جي پهرين عورت وزيراعظر شهيد بينظير ڀٽو جي 70 هين سالگره اڄ سجي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

حڪومتي پاليسين کان ناراض پ پ حڪومت کان ڌار ٿيڻ جون تياريون ڪري ورتيون

اسلام آباد (مر ڊ) پاڪستان پيپلز پارٽي عيد کان پوءِ حڪومت کي وڏو سرپرائيز ڏيڻ جون تياريون /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

پيپلز پارٽي لطيف کوسا جي پارٽي رڪنيت ختم ڪري ڇڏي

لطيف کوسا کي چيو ويو ته ريبل لائين نه ڪر، پر هن پارٽي جي ريبل لائين ڪراس ڪئي : راڻا فاروق سعيد

لطيف کوسا پ پ ۾ وڪيل بڻجي آيو ۽ فائدو ونڊندو رهيو، هن پنهنجي پٽ کي اٽارني جنرل بڻائڻ چاهيو

اهو عهدو نه ڏيڻ تي بليڪ ميل ڪرڻ شروع ڪيو، لطيف کوسا بنيادي رڪنيت ختم ڪري رهيو آهيان

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پيپلز پارٽي سينٽرل پنجاب جي وقتي صدر رانا فاروق سعيد لطيف کوسا جي پارٽي رڪنيت ختم ڪري ڇڏي، ماڊل ٽائون لاهور ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي پيپلز پارٽي سينٽرل پنجاب جي وقتي صدر راڻا فاروق سعيد /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

آئي ايم ايف پروگرام، اسحاق ڈار جي آمريڪي سفير سان ملاقات

ملاقات ۾ عالمي مالياتي فنڊ (آءِ ايم ايف) جي قرض پروگرام تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي

نائب وزير اسحاق ڈار آمريڪي سفير سان گڏيل دلچسپي جي معاملن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي : نائب وزارت ڏريعا

اسحاق ڈار آمريڪي سفير کي آءِ ايم ايف کان قرض جي وصولي پروگرام ۾ ڪردار ادا ڪرڻ لاءِ چيو

اسلام آباد: نائب وزير وفاقي وزير اسحاق ڈار سان پاڪستان ۾ آمريڪي سفير ڊونلڊ بلور ملاقات ڪري رهيو آهي

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) نائب وزير وفاقي وزير اسحاق ڈار سان پاڪستان ۾ آمريڪي سفير ڊونلڊ بلور ملاقات ڪئي. جنهن ۾ عالمي مالياتي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

پاڪساني سائنسدان سيف ڪان ڊگهو چانور تيار ڪرڻ ۾ ڪاميابي

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) پاڪستاني سائنسدانن چانورن جي سيف ڪان ڊگهي قسم (9.5 /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

ايف آءِ اي جيل مان آزاد ٿيڻ بعد پرويز الاهي کي پيهر گرفتار ڪري ورتو

ايف آءِ اي فوري طور پرويز الاهي خلاف مني لانڊرنگ جو وڌيڪ هڪ ڪيس داخل ڪري ڇڏيو هو

جيل مان آزادي بعد پيهر پرويز الاهي کي گرفتار ڪيو ويو

لاهور (مر ڊ) وفاقي جاچ اداري ايف آءِ اي پاڪستان تحريڪ انصاف جي صدر ۽ اڳوڻي پنجاب جي وڏي وزير چوڌري پرويز الاهي کي جيل /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

جيئي ڀٽو سلوگن صدين تائين رهندو: قائم علي شاهه

شهيد بينظير ڀٽو جي زندگي اسان لاءِ مشعل راه آهي، سندس جدوجهد کي هزارين سال تائين ياد رکيو ويندو

معاف ڪجو! مان عينڪ گهروساري آيو آهيان، ڪجهه غلطي ٿي وڃي ته معاف ڪجو

شهيد بينظير ڀٽو نندي عمر ۾ پيپلز پارٽي جي قيادت سنيالي ۽ جيئي ڀٽو سلوگن کي اڳتي وڌايو

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي اڳوڻي وڏي وزير سيد قائم علي شاهه شهيد بينظير ڀٽو جي سالگرهه تي ڪيس پيتا پيش ڪرڻ وارو ٺهراءُ پيش ڪندي چيو آهي ته جيئي ڀٽو جو سلوگن صدين جاري رهندو قائم علي شاهه چيو ته شهيد بينظير ڀٽو جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

عمران خان تي فوجي عدالت ۾ ڪيس هلائڻ جو فيصلو قانون موجب ٿيندو: اعظر نذير تارڙ

گڏيل جاچ ٽيم (جي آءِ ٽي) شاهديون گڏ ڪري وڻي پوءِ سفارشن تي عمل ڪنداسين

چونڊيل وزيراعظر کي هٽائي هڪ شخص کي آٽو جي لاءِ هڪ راند کيڏي وئي هئي

واپسي جي حوالي سان نواز شريف جو روڊ ميپ ڏيندا سين ان تي عمل ٿيندو. چونڊ مهم جي قيادت نواز شريف پاڻ ڪندو

لندن (مر ڊ) قانون واري وفاقي وزير اعظر نذير تارڙ چيو آهي ته عمران خان تي فوجي عدالت ۾ ڪيس هلائڻ جو فيصلو قانون موجب ٿي ڪيو ويندو. لندن ۾ صحافين سان گفتگو ڪندي قانون واري وفاقي وزير اعظر نذير تارڙ چيو ته /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

اسلام آباد: قومي اسيمبلي جو اسپيڪر راجا پرويز اشرف تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

سپريم ڪورٽ جو اڳوڻو جج قاضي محمد امين دل جو دورو پوڻ سبب لاڏاڻو ڪري ويو

اسلام آباد (مر ڊ) سپريم ڪورٽ آف پاڪستان جو اڳوڻو جج قاضي محمد امين دل جو دورو پوڻ سبب لاڏاڻو ڪري ويو آهي. ڇڪوال سان تعلق رکندڙ قاضي محمد امين جي عمر 66 سال هئي. جسٽس (ر) قاضي محمد امين جي لاڏاڻي جي تصديق سندس گهر پاتين طرفان ڪئي وئي آهي. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

مرتضيٰ وهاب ڪراچي پورٽ جي بورڊ آف ٽرسٽيز ۾ شامل

ڪابينه بورڊ جو بن سالن جو مدو ختم ٿيڻ تي هڪ سال جي وڌيڪ واڌ جي منظوري ڏني ڇڏي

اسٽيبلشمينٽ ڊويزن جي ٽن اعتراضن جي باوجود بورڊ جي هڪ سال لاءِ واڌ ڪئي وئي آهي : ذريعا

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي جي ميئر مرتضيٰ وهاب کي ڪراچي پورٽ جي بورڊ آف ٽرسٽيز ۾ شامل ڪيو ويو آهي. ڪراچي پورٽ جي بورڊ آف ٽرسٽيز بابت غير معمولي فيصلو ڪيو ويو آهي ته ڪابينه بورڊ جو بن سالن جو مدو ختم ٿيڻ تي هڪ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

فواد چوڌري جا ضمانت نه ٿيڻ جو ڳچ وارنٽ جاري

اليڪشن ڪميشن ۾ فواد چوڌري خلاف توهين ڪيس جي ٻڌڻي ٿي

چيف اليڪشن ڪمشنر سڪندر سلطان راجا جي سربراهي ۾ 5 رڪني بينچ ڪيس جي ٻڌڻي ڪئي

اسان کي رڳو گذريل ٻڌڻي جو حڪم ملي آهي، اڄ حاضري کان ڇوٽ ڏني وڃي : وڪيل آصف مرزا

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) توهين اليڪشن ڪميشن ڪيس ۾ اڳوڻي وفاقي وزير فواد چوڌري جا ضمانت نه ٿيڻ جو ڳچ وارنٽ جاري ڪري ڇڏيا. اليڪشن ڪميشن ۾ فواد چوڌري خلاف توهين ڪيس جي ٻڌڻي ٿي چيف اليڪشن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

ڪرمپور ۽ ڪشمور ۾ مغوين جي بازيابي لاءِ وارثن جا ڌرٻا

بگن خان لاڙي وٽ جعفري برادري پاران ڌرٻو هنيو ويو. ٽريفڪ معطل ٿي وئي، گاڏين جون قطارون لڳي ويون

هفتو اڳ عبدالرحمان جعفري کي هٿياربندن اغوا ڪري ويا، پوليس ڪارروائي نٿي ڪري : مغوي جا وارث

ڌرٻي سبب ڪچي رستي سان ويندڙ مسافر وين مان هٿياربندن پاران فائرنگ ڪئي وئي

ڪرمپور/ ڪشمور (نمائندن وٽان) ڪرمپور پرسان اغوا ٿيل عبدالرحمان جعفري جي وارثن طرفان اڄ ڊي ڌرٻو هنيو ويو. ڪچي رستي سان ويندڙ مسافر وين تي هٿياربندن پاران فائرنگ ڪئي وئي. ڊرائيور زخمي ٿيو. ٽريفڪ معطل ٿي وئي. گاڏين جون قطارون لڳي ويون

ڪرمپور ۾ مغوين جي بازيابي لاءِ وارث ڌرٻو هٽي احتجاج ڪري رهيا آهن

نبيل گبول پنهنجي ۽ بلاول ڀٽو جي وائرل وڊيو تي وضاحتي بيان جاري ڪري ڇڏيو

ڪراچي (مر ڊ) پاڪستان پيپلز پارٽي جي سينئر آگواڻ نبيل گبول پنهنجي ۽ پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو جي وائرل وڊيو تي وضاحتي بيان جاري ڪري ڇڏيو آهي. نبيل گبول پنهنجي وڊيو پيغام ۾ چيو آهي ته مان هڪ دفعو پيهر سوشل ميڊيا جي زينت بڻجي چڪو آهيان. سون کي خبر پئي آهي ته سڄي دنيا ۾ منهنجا ڪيترا چاهيندڙ آهن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

سياست مان نفرت ۽ ورهاست کي ختم ڪرڻ پوندو: بلاول ڀٽو زرداري

ڪراچي ۾ جيڪي نوجوانن کي گمراهه ڪري تشدد تي اکسائڻ ڇاهين ٿا

غربت ۽ بيروگاري جي خاتمي لاءِ گڏجي ڪم ڪرڻ پوندو

ڪراچي (مر ڊ) پرڏيهي وزير بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته آسان جي سياست شخصيتن خلاف نه هجڻ گهرجي، سياست مان نفرت ۽ ورهاست کي ختم /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

ڪراچي: پرڏيهي وزير بلاول ڀٽو زرداري يونيورسٽي ۾ ڪانووڪيشن تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

پاڪستاني يونيورسٽين ۾ هولي ملهائڻ تي پابندي لاڳو

ايڇ اي سي هولي تقريبن تي پابندي جو نوٽيفڪيشن جاري ڪري ڇڏيو

لڙي قسر جون سرگرميون ملڪ جي سماجي ۽ ثقافتي قدرن کان مڪمل طور لاتعلقي ظاهر ڪن ٿيون : ايڇ اي سي

اسلام آباد (ويب ڊيسڪ) هائير ايجوڪيشن ڪميشن (ايڇ اي سي) سيني تعليمي ادارن ۾ هولي تقريبن تي پابندي جو نوٽيفڪيشن جاري ڪري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

چيئرمين بٽجڻ بعد سڌارا آٽيندس: ذڪاءَ اشرف

هائبرڊ ماڊل تحت پاڪستان سان ناانصافي تي

پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ ۾ ڪوڙ سارا مسئلا موجود آهن

پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ چيئرمين لاءِ مضبوط اميدوار ذڪاءَ اشرف

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ جي چيئرمين لاءِ مضبوط اميدوار ذڪاءَ اشرف ڇيو ته ٽيندين پنهنجي هڪ بيان ۾ پي سي بي چيئرمين جي اميدوار ذڪاءَ اشرف ڇيو ته پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ ۾ ڪوڙ سارا مسئلا موجود آهن پر ڪنهن جي خلاف ڪا ٺوس ثبوت نٿا ڏيندين پنهنجي هڪ بيان ۾ پي سي بي چيئرمين جي اميدوار ذڪاءَ اشرف ڇيو ته پاڪستان ڪرڪيٽ بورڊ ۾ ڪوڙ سارا مسئلا موجود آهن پر ڪنهن جي خلاف ڪا ٺوس ثبوت نٿا ڏيندين. هن ڇيو ته ايشيا ڪپ ۽ ورلڊ ڪپ مٿان آهي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

برطانوي علائقي بريڊفورڊ مان به پاڪستان ڄايون پينرون گم

گم ٿيل 13 ورهين جي عامرا محمود ۽ 15 ورهين جي حارثه محمود جي ڳولا جاري

ٻنهي پينرن بابت ڪنهن کي به ڪا ڄاڻ هجي ته فوري طور آگاهي ڏني وڃي: پوليس

لنڊن (مانيٽرنگ ڊيسڪ) برطانيا ۾ فريد فورڊ جي علائقي مان پاڪستان ڄايون ٻه برطانوي پيٽون گم ٿي ويون. ويسٽ يارڪشائر پوليس موجب /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

ڪراچي جي بجلي واهپيدارن کان هڪ سال تائين سرچارج وصولي جي منظوري

ناٽي واري وزير اسحاق ڈار جي صدارت هيٺ اجلاس ٿيو

اجلاس ۾ واهپيدارن تي سرچارج لڳائڻ جي منظوري ڏني وئي

اسلام آباد (مر ڊ) وفاقي ڪابينا جي اقتصادي رابطا ڪميٽي ڪراچي جي بجلي واهپيدارن تي هڪ روپيو 52 پئسا في يونٽ سرچارج لڳائڻ جي منظوري ڏني /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

بدين لڳ بااثر جي ڏاڏ مڙسي، واهه جي ڪپرو رولنگهه بند ڪري ڇڏيو

رستو بند هجڻ ڪري ڳوٺ الهبچايو جوڙيجو جا رهواسي پريشان

معصوم ٻار روز زندگي ۽ موت جي ٻوري فاصلي تان گذرن ٿا: ڳوٺاٽا

بدين (رپورٽر) اڪرم واهه وهٽائي شريف ۽ پچڙي (ٽيل) پرسان با اثر اڪرم واهه جو هڪ ڪپر ڊنگر ڏيئي سرڪاري ڪپر به بند ڪري ڇڏيو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

جيئي سنڌ تحريڪ جو ڪارڪن ڪاميٽي جو رڪن چونڊيو

ڪراچي (رپورٽر) جيئي سنڌ تحريڪ جي مرڪزي ڪاميٽي جو رڪن چونڊيو ويو آهي. جيئي سنڌ تحريڪ جي مرڪزي صدر ڊاڪٽر دلدار لغاري، مرڪزي جنرل سيڪريٽري اسماعيل خاصخيلي، مرڪزي اڳواڻ بلاول لاشاري ۽ انور رند پنهنجي گڏيل پريس بيان ۾ چيو آهي ته هيل سال پڻ سنڌ جي زراعت کي تباهه ڪرڻ جي سازش ڪئي پئي رهي. هڪ ٻوند سنڌ کي پاڻي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

ڪاري چوڪي ويجهو پراڻي تڪرار تان فائرنگ ۾ 2 عورتون قتل

ڳوٺ درگاهي مگسي ۾ ٻن ڏرين ۾ هلندڙ پراڻي تڪرار تان فائرنگ ۾ 2 عورتون مارجي ويون

محبوب ۽ نيڪ محمد مگسي ڏرين ۾ پراڻو تڪرار ٻيهر پڙڪي پيو. هڪٻئي تي چٽي فائرنگ ڪئي وئي

فائرنگ جي نتيجي ۾ مختيار خاتون ٻڌي تي مارجي وئي، مسمات ناظم ۽ الطاف مگسي زخمي ٿي پيا

ڪاري چوڪي ويجهو پراڻي تڪرار تان فائرنگ ۾ 2 عورتون قتل ٿي ويون. ڳوٺ درگاهي مگسي ۾ ٻن ڏرين ۾ هلندڙ پراڻي تڪرار تان فائرنگ ۾ 2 عورتون مارجي ويون. هڪٻئي تي چٽي فائرنگ ڪئي وئي. مسمات ناظم ۽ الطاف /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

قمبر شهدادڪوٽ ضلعي ۾ زرعي پاڻي جي شديد ڪوٽ: هاري ۽ آبادگار سراپا احتجاج، ڌرٻا

ضلعي جي مختلف تعلقن مان هارين ۽ آبادگارن قافلن جي صورت ۾ قمبر اچي ٻاڦ پاس وٽ ڌرٻو هنيو جنهن سبب روڊ بلاڪ ٿي ويو

ٻنهي طرفن گاڏين جون قطارون لڳي ويون. ڌرٻي ۾ شريڪ ماٿهو پاڻي ناهي چوپلا ڪريلا ڪريلا جا نعرا هڻي رهيا هئا

قمبر شهدادڪوٽ ضلعي ۾ ڪڏهن ٻوڏ ته ڪڏهن سوڪ آهي آخر اهو ظلم ڪڏهن بند ڪيو ويندو: اڳواڻ

قمبر (رپورٽر) قمبر شهدادڪوٽ ضلعي ۾ زرعي پاڻي جي ڪوٽ خلاف هاري ۽ آبادگار رستن تي اچي ويا. ٻاڦ پاس ۾ ٻين هنڌن وٽ ڌرٻا هنيا ويا. روڊ بلاڪ ٿي ويو ۽ ٻنهي طرفن گاڏين جون قطارون لڳي ويون. ڌرٻي ۾ شريڪ ماٿهو پاڻي ناهي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

هن سال پڻ سنڌ جي زراعت کي تباهه ڪرڻ جي سازش ٿي پئي: سنڌي هاري تحريڪ

حيدر آباد (اسٽاف رپورٽر) سنڌي هاري تحريڪ جي مرڪزي مرڪزي صدر ڊاڪٽر دلدار لغاري، مرڪزي جنرل سيڪريٽري اسماعيل خاصخيلي، مرڪزي اڳواڻ بلاول لاشاري ۽ انور رند پنهنجي گڏيل پريس بيان ۾ چيو آهي ته هيل سال پڻ سنڌ جي زراعت کي تباهه ڪرڻ جي سازش ڪئي پئي رهي. هڪ ٻوند سنڌ کي پاڻي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

قمبر: ضلعي ۾ زرعي پاڻي جي شديد ڪوٽ خلاف آبادگار ۽ هاري ڌرٻو هٽي احتجاج ڪري رهيا آهن

نئين وزيراعظم لاءِ وڏو چئلينج، 45 ايم اين ايز جو گروپ هجڻ جو انڪشاف

محب وطن پاڪستانين جي 45 ايم اين ايز جو هڪ آزاد گروپ هوندو: حامد مير

آزاد ماٿهو جيڪڏهن چاهيندا ته وزيراعظم جي حمايت ڪندا ۽ تڏهن ئي ڪو وزيراعظم ٿي سگهندو

ڪراچي (مر ڊ) اليڪشن جي موسم ويجهي ايندي پئي وڃي ۽ سياسي پارٽيون جا مختلف هنڌن تي جلسا ۽ ڪانپو جهانگير ترين پارٽي ٺاهي چڪي آهي ۽ هاڻي ن ليگ ۽ پيپلز پارٽي مضبوط پارٽين آهن، نئين وزيراعظر /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

پريا نادرا سينٽر تي ڪوٽا ٽن متان تشدد، ڊي ايس پي جو گارڊ عورتن کي گهليندو رهيو

اهلڪارن عورتن کي وارن کان گهلي تذليل جو نشانو بڻايو. شهري تماشو ڏسندا رهيا

پوليس تشدد جي ڪوريج ڪندڙ صحافي يوسف سومرو کان موبائل قرڻ جي ڪوشش ڪئي وئي

پريا سٽي (رپورٽر) پريا نادرا سينٽر تي ڪارڊ ٺهرائڻ آيل ڳوٺاڻن کي مبينا طور تشدد ۽ تذليل جو نشانو بڻايو ويو. جڏهن ته عورتن کي به گهليءَ جو نشانو بڻائڻ جا الزام سامهون آيا آهن متاثرن موجب ڊي ايس پي پريا جو گارڊ قربان شر ۽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

ميئر جي چونڊ ڪالعدم قرار ڏيڻ لاءِ درخواست ڏيون پيا: حافظ نعيم

اليڪشن ڪميشن ۽ پي پي پي هڪ ٻئي جا سهولتڪار آهي ميئر ۽ ڊپٽي ميئر جي اليڪشن ۾ جيڪو ڪجهه ٿيو اهو سڀ ڄاڻين ٿا

انسانن کي گم ڪري قوم سان مذاق ڪئي وئي جماعت اسلامي جعلي مينڊيٽ کي قبول نه ڪندي

50 سالن کان هي ماٿهو حڪومت ۾ آهن 15 سالن کان هي پي پي مستقل سنڌ حڪومت ۾ آهي

ڪراچي (رپورٽر) جماعت اسلامي ڪراچي جي امير حافظ نعيم الرحمان چيو آهي ته ڪراچي جي ميئر جي چونڊ کي ڪالعدم قرار ڏيارڻ لاءِ اليڪشن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

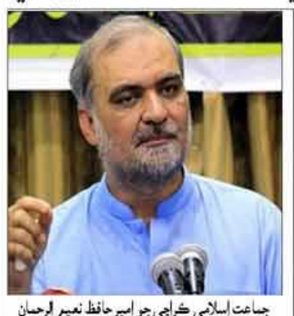

جماعت اسلامي ڪراچي جو امير حافظ نعيم الرحمان

استيبلشمينٽ جو ملڪ رياض سان رعايت کان ڪتو جواب

ملڪ رياض دبئي ۾ وڃي آصف زرداري سان ملاقات ڪئي: صحافي

ملاقات ۾ ملڪ رياض اها به آصف زرداري کي درخواست به ڪئي هئي

لاهور (مر ڊ) استيبلشمينٽ ملڪ رياض کي القادر يونيورسٽي ڪيس ۾ معافي ڏيڻ کان ڪنو جواب ڏئي ڇڏيو آهي. ان سلسلي ۾ نامياري صحافي معظر فخر جو چوڻ آهي ته ملڪ رياض دبئي ۾ وڃي آصف زرداري سان ملاقات /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

دڑو پيجاري ڪئينال ۾ بي پاڙي ول سائي چادر اوڀي تباهي مچائي ڇڏي، اختياريون خاموش

سائي ول سبب آسپاس جي ڳوٺن ۾ رهندڙ سوين ماڻهن ۽ سندن چوپائي مال جون زندگيون خطري هيٺ

سارسنپال لاءِ سرڪار طرفان ڪروڙين روپين جا فنڊ جاري ٿيڻ باوجود آبپاشي عملدارن نوٽيس نه ورتو آهي

گذرندڙ ڪئينال ۾ بي پاڙي ول سبب هيستائين 20 کان وڌيڪ مينهون وڇڙي ڀڏي مري ويون آهن:رهواسي

دڑو (رپورٽ: شوڪت ميمڻ) دڑو پجاري ڪئينال ۾ بي پاڙي ول سائي چادر اوڀي تباهي مچائي ڇڏي. دڑو پنجاري ڪئينال جي ٻڪ موري پل هيٺان سائي ول سبب آسپاس جي ڳوٺن ۽ رهندڙ سوين ماڻهن ۽ سندن چوپائي مال جون زندگيون خطري/ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

دڑو: پنجاري ڪئنال ۾ سائي ول بيٺل آهي

پ پ يوٽ تعلقہ نوشهروفيروز

شهيد بينظير پٽو جي 70 هين

سالگرهہ جي تقريب

نوشهروفيروز (رپورٽر) پيپلزپوٽ تعلقہ نوشهروفيروز شهيد محترمہ بينظير پٽو جي 70 هين سالگرهہ جو ڪيڪ پريس ڪلب نوشهروفيروز ۾ ڪاٽيو ويو ڪيڪ ڪٽڻ واري تقريب ۾ پاڪستان پيپلزپارٽي نوشهروفيروز جي صدر فيروز احمد جمالي ضلع ڪائونسل چيئرمين سهيل اختر عباسي خان اعوان غضنفر راجپر/ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

غوثيہ جماعت سهروردي رح نئون ديرو جي مريد فقير ساجد علي جي گهرواري لاڏاڻو ڪري وئي

اڳوڻو ضلعي ڪائونسلر احسان علي جروار جي پائٽي دم ڏٽي حوالي ڪيو

سياسي سماجي ،ادبي مذهبي غوثيہ جماعت جي مريدن، ڳوٺاڻن ،۽ ساڃاهہ وندن جنازي ۾ شرڪت ڪئي

نئون ديرو(رپورٽ شاد محمود پٽو) غوثيہ جماعت سهروردي رح نئون ديرو جي مريد فقير ساجد علي جروار جي گهرواري،محسن علي فهد علي ،سهيل علي جروار جي امڙ رتاڏرو استاد عبدالعزيز جروار جي وڏي نياڻي، اڳوڻو ضلعي ڪائونسلر احسان علي جروار جي پيٽ .عبدالحميد جروار جي پائٽي ڪجھ عرصو بيمار رهڻ کان پوء 40 ورهين جي ڄمار ۾ هن فاني جهان /ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

بدين ۾ بي نظير انڪم سپورٽ پروگرام جي مستحقين ۾ رقم جي فراهمي رولڙي جو شڪار

بينڪن ۽ ڊوائس هولڊرن جي دڪانن تي هجوم رقمون نہ ملڻ تي مستحقن جا احتجاجي مظاهرا

دڪانن تي صبح کان رات تائين رقم جي آسري ۾ انتظار ڪرڻ جي باوجود رقمن کان محروم آهن

نسرين نورخاتون رحيمان الهبڇائي ۽ ٻين صحافين آڏو احتجاجي مظاهرو ڪري نوٽيس جي گهر ڪئي

بدين (مرڪزي ميمڻ) بدين ۾ بي نظير انڪم سپورٽ پروگرام جي مستحقين ۾ رقم جي فراهمي رولڙي جو شڪار هزارين عورتن جا بينڪن ۽ ڊوائس هولڊرن جي دڪانن تي هجوم رقمون نہ ملڻ تي مستحقن جا احتجاجي مظاهرا نفصيل موجب بدين شهر ۾ تعلقي جي سوين گهرن مان روزانو هزارين عورتون بي نظير انڪم سپورٽ پروگرام جي رقم ڪڍائڻ لاءِ بينڪن ۽ ان /ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

بدين: بي آءِ ايس پي مستحق عورت ميڊيا سان ڳالهائي رهي آهي

سکر ۾ پيپلز پارٽي جي شهيد چيئرپرسن بينظير پٽو جي 70 هين سالگرهہ ملهائي وئي

سکر (رپورٽ امداد علي گل ڪلوڙ) سکر ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي جي شهيد چيئرپرسن اڳوڻي وزيراعظم محترمہ بينظير پٽو جي 70 هين سالگراهہ جي حوالي سان سکر جي نشار صديقي ٽائون جي چيئرمين طارق حسين چوهان جي رهائشگاهہ تي هڪ پروقار تقريب منعقد ڪئي وئي سالگراهہ جو ڪيڪ ڪاٽيو ويو، تقريب/ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

شهري مسئلن جو حل اولين ترجيح آهي، تعميرِ ترقي لاءِ ڪاب ڪسر نہ ڇڏينداسين: ارسلان اسلام

ترقي يافتہ شهرن ۾ صنعتن جو قيام شهر جي بهتري لاءِ ضروري آهي، اسان عوام جا خادم آهيون

پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپ تحت شهر کي مثالي شهر بڻائڻ لاءِ قدم کنيا پيا وڃن، شهري اسان جو ساٿ ڏين

واپاري برادري کي بہ گڏجي ڪم ڪرڻو پوندو تہ جيئن شهر جي ترقياتي منصوبن کي مڪمل ڪري سگهجي

سکر (رپورٽ امداد علي گل ڪلوڙ)سکر ميونسپل ڪارپوريشن جي ميئر ارسلان اسلام شيخ چيو آهي تہ شهري مسئلن جو حل اسان جي اولين ترجيح آهي،شهر جي تعمير ۽ ترقي لاءِ ڪاب ڪسر نہ ڇڏينداسين،ترقي يافتہ شهرن ۾ صنعتن جو قيام شهر جي بهتري لاءِ ضروري آهي، ان سان گڏ روزگار جا نوان موقعا پيدا ٿين ٿا، شهري اسان جو ساٿ ڏين خيالن/ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

نٽي ۾ ڪاشف اقبال ٽلسيميا ڪيئر سينٽر پاران 350 متاثرن ۾ راشن ورهايو ويو

ساحلي علاقي ڪاروڇاڻ ۽ ڪيٽي بندر جي مختلف ڳوٺن ۾ متاثرن ۾ راشن ورهايو ويو

طوفان جو خطرو ختم ٿيڻ کان پوءِ هنن متاثرين کي واپس پنهنجن گهرن ڏانهن روانو ڪيو ويو

اقبال ٽلسيميا ملٽي سينٽر جي اڳواڻ خالد آرائين، پنهون عقيلي ايڊووڪيٽ ۽ شمائلہ خالد پاران دورو

نٽو(رپورٽ:جاويد لطيف ميمڻ) ڪاشف اقبال ٽلسيميا ڪيئر سينٽر پاران شڪاگو فرينڊس جي سهڪار سان نٽي جي ساحلي علاقي ڪاروڇاڻ ۽ ڪيٽي بندر جي مختلف ڳوٺن ۾ سامونڊي طوفان جي 350 متاثرن ۾ راشن ورهايو/ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

نٽو: سماجي تنظير ڀاران ساحلي علاقن ۾ راشن ورهايو پيو وڃي

بينظير پٽو جي 70 هين

سالگرهہ جي موقعي تي ٽائون

ڪميٽي ڪنڊرا ۾ تقريب

سکر (بيورو رپورٽ) شهيد بينظير پٽو جي 70 هين سالگرهہ جي موقعي تي ٽائون ڪميٽي ڪنڊرا ۾ ڪيڪ ڪاٽيو ويو. ٽائون ڪميٽي ڪنڊرا جي چيئرمين ارشاد علي لاشاري پنهنجي آفيس ۾ ميمبرن سان گڏ شهيد بينظير پٽو جي سالگرهہ جو ڪيڪ ڪاٽيو ويو، ان موقعي تي چيئرمين ارشاد علي لاشاري ڳالهائيندي/ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

پ پ ضلعي نٽي طرفان بينظير پٽو جي 70 ويں سالگرهہ جي تقريب، ڪارڪن شريڪ

ضلعي نٽي جي صدر صادق علي ميمڻ جي رهائش گاهہ تي سندس نگراني ۾ منعقد ڪئي ويئي

ميونسپل ڪميٽي نٽو جي چيئرمين ادا محمد ميمڻ، ٽائون ڪميٽي گهارو جي چيئرمين شرڪت ڪئي

نٽو(رپورٽ:جاويد لطيف ميمڻ) پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي نٽي طرفان ايشيا جي عظيم ليڊر سندس چاڻي شهيد راڻي محترمہ بينظير پٽو جي 70 ويں سالگرهہ تقريب پ پ ضلعي نٽي جي صدر صادق علي ميمڻ جي رهائش گاهہ تي سندس نگراني ۾ منعقد ڪئي ويئي، جنهن ۾ ضلعي جنرل سيڪريٽري امتياز قريشي، اڳوڻي ايم/ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

گهوٽڪي ۾ بينظير پٽو جي 70 هين سالگرهہ تقريب ضلعي اطلاعات آفيس ۾ منعقد

شهيد جمهوريت محترمہ بينظير پٽو جي 70 هين سالگرهہ تقريب ۾ ڪيڪ ڪاٽيو ويو

اطلاعات سيڪريٽري عبدالمجيد لاکو، عبدالغني لاکو، استاد سعيد احمد صديقي شريڪ

عبدالغني لاکو، استاد سعيد احمد صديقي، سيد سلمان شاهہ، قادر بخش عباسي ۽ ٻيا شريڪ

گهوٽڪي (الجند مرتوائي) گهوٽڪي ۾ اڳوڻي وزيراعظم شهيد جمهوريت محترمہ بينظير پٽو جي 70 هين سالگرهہ تقريب گهوٽڪي جي ضلعي اطلاعات آفيس ۾ منعقد ڪئي، سالگرهہ جو ڪيڪ پاڪستان پيپلز پارٽي جي ضلعي صدر ،وائيس چيئرمين مير بابر علي خان لنڊ،ضلعي پبلڪ اطلاعات سيڪريٽري عبدالمجيد لاکو، عبدالغني لاکو، استاد سعيد احمد/ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

گهوٽڪي: پ پ اڳواڻ ۽ ڪارڪن شهيد بينظير پٽو جي سالگرهہ ملهائي رهيا آهن

شڪارپور ۾ صوبائي وزير

امتياز احمد شيخ پاران بينظير

پٽو جي سالگرهہ تقريب

شڪارپور (عبدالخالق سومرو) سنڌ جي توانائي واري صوبائي وزير امتياز احمد شيخ ۽ پ پ اڳواڻ فراز امتياز شيخ جي هدايتن تي شهيد محترمہ بينظير پٽو جي سالگرهہ جي موقعي تي شڪارپور هائوس تي عقيدت ۽ احترام سان سالگرهہ ملهائي وئي ۽ وائيس چيئرمين ميونسپل ڪميٽي وسير الدين صديقي ، پي پي /ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

جائز مطالبات کي نظرانداز ڪري استادن جي تذليل ڪئي پئي رڄي: شفيع محمد سنيو

جي بنا شرط اپگريڈيشن، 17 اسڪيل، گروپ انشورنس، سميت رهيل مسئلن جو حل چاهيون ٿا

ڪيترن ئي اسڪولن ۾ اڃا تائين فرنيچر نہ پهچي سگهيو، هزارين اسڪول بنيادي سهولتن کان محروم آهن

احتجاجي مظاهرو ڪرڻ کان پوءِ مطالبن جي منظور لاءِ وزير اعلىٰ هائوس سامهون تاريخي ڌرٽو هٽندا سين: ڳالهيون

تنڊوڄام خان (رپورٽ:مظفر علي برهمي) پ ت الف سنڌ جي مرڪزي اڳواڻ حاجي شفيع محمد سنيو چيو آهي تہ سنڌ جي تعليم تباهہ ٿي چڪي آهي ۽ استادن جا جيڪي جائز مطالبات آهن هنن کي مسلسل نظر انداز ڪري استادن جي تذليل ڪئي پئي رڄي اهڙي خيالن جو اظهار هن پريس ڪلب تنڊوڄام خان ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي ڪيو هن چيو تہ استادن جي بنا شرط اپگريڈيشن/ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

ايس ايس پي ٽريفڪ ڪراچي 2 واردااتن جو نوٽيس ورتو، شهرين ۽ سول سوسائٽي سان ملاقات

سنتورو بازار ۾ گذريل 15 ڏينهن ۾ ٻه واردااتن جو نوٽيس ورتو، ٿيندي متاثر ڪرمائي ٽريفڪ رس ۾ ملاقات

واپاري پنهنجي مدد پاڻ شهر جي داخلي ۽ خارجي رستن تي سي سي ٽي وي ڪئمرائون لڳائين: ايس ايس پي

سنتورو بازار ۾ پوليس پڪٽ لڳائي ويندي سنتورو ٽريفڪ جي انٽري پوائنٽ آهي ۽ پيٽرولنگ وڌائي ويندي

نئون ڪوٽ (رپورٽر) نئون ڪوٽ جي سنتورو بازار مان ڏينهن ڏڻي جو ڪرماني سيمنيٽ ڊيپو تان عورتن پاران 42000 ريٽيا چوري ڪرڻ سميت بين ڏوهي وارداتن جو ايس ايس پي ٽريفڪ زاهده پروين نوٽس ورتو، شهرين جي شڪايتن/ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

نئون ڪوٽ: ايس ايس پي ٽريفڪ زاهده پرين آجيائي واري تقريب ۾ شريڪ آهي

دادو ۾ شهيد راڻي مُحترم

بينظير پُٽو جي 70هين

سالگرهہ جي تقريب

دادو(رپورٽ عزيزالله خاصخيلي) شهيد راڻي مُحترم بينظير پُٽو جي 70هين سالگرهہ جي تقريب جمالي هائوس دادو ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي ليڊيز ونگ ضلع دادو جي صدر مُسرت مهيسر طرفان پ ب ليڊيز ونگ ضلع جنرل سيڪريٽري ميڊم عذره ميمڻ جي رهنمائي ۾ سالگرهہ جو ڪيڪ ڪاٽيو ويو جنهن ۾ خُصيني لغاري/ٻڌايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

غوثپور ۾ موسيقي جي عالمي ڏينهن تي آل سنڌ سنگيت ڪار ايسوسيئيشن پاران تقريب

تقريب منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ ضلعي جي مختلف فنڪارن تقريب ۾ فن جو مظاهرو ڪيو

اترسنڌ جي نالي واري فنڪار راشد علي شاهہ جيلائي جي رهائش گاهہ تي تقريب منعقد ڪئي وئي

غوثپور (عبدالنبي ملڪ) غوثپورشهر ۾ موسيقي جي عالمي ڏينهن تي آل سنڌ سنگيت ڪار ايسوسيئيشن پاران غوثپور ۾ پر وقار تقريب منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ ضلعي جي مختلف فنڪارن تقريب ۾ فن جو مظاهرو ڪيو موسيقي جي عالمي ڏاهڙي تي اترسنڌ جي نالي واري فنڪار سيد راشد علي شاهہ جيلاني جي رهائش گاهہ تي

روزاني
سنڌيار
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com
ايڊيٽر: اعجاز مهر
خميس 22 جون 2023ع

تو جنِين جي تاتِ، تن پٽ آهي تنهنجي:
'فَاذكُرُونِي أَذكُر كُم'، اِيَ پَروڙِج بات:
هَتِ كاتي گُڙُ واتِ، پُڇَڻُ پَر پِرين جي

نئون ميدان..... نوان امڪان!!

ارشاد لغاري

عمران خان جي تڏا ويڑهه کان پوءِ تيار ٿيندڙ نئين ميدان جي نَوَن امڪانن ۾ هن وقت جيڪو اهر بحث هلي رهيو آهي، تنهن ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي ۽ مسلم ليگ نُون وچ ۾ ڏينهون ڏينهن وڌندڙ اختلافن جي پڇار سپ کان مٿاهين بيني آهي. هونئن به اڳي پوءِ ايٽن ٿي ٽيڙهو چاڪاڻ ته هن ملڪ ۾ اقتدار جي اصل جنگ پيپلز پارٽي ۽ نواز ليگ ۾ ٿي رهي آهي ۽ اها اوستائين جاري رهندي، جيستائين انهن بنهي مستقل مخالفن مان کا هڪڙي ڏر پنهنجي سموري سگهه وڃائي نٿي ويهي. ان تناظر ۾ وري جڏهن زميني حقيقتن جو جائزو ٿا ولون ته سگهه وڃائڻ جا گهڻا امڪان اصل ۾ انهيءَ نواز ليگ جا ٿي آهن، جنهن جا ڪارڪن تورڙي اڳواڻ قربانين بدران رات پيٽ جي نوازشن سان ايٽن نوازيا رهيا آهن جيئن اوجتو عمران خان وارو بوتو بيهاريو ويو هو. جڏهن ته ان جي پيٽ ۾ پيپلز پارٽي جي هڪڙي الڳ تاريخ رهي آهي. اها تاريخ جيڪا ڪارڪنن کان ويندي قيادت تائين اڻ ڳڻين قربانين جو سدا حيات رکاريءِ رکي ٿي. پنهنجي انهيءَ ڳالهه سان اختلاف رکڻ جو حق سيني کي آهي پر اڄ به ملڪ ۾ پارليماني سياست کنڊڙ ڏرين مان جيڪي قربانيون پيپلز پارٽي جي ڪاني ۾ آهن، ايتريون هي ڪنهن پارٽي وٽ ناهن. اهوئي سبب آهي جو هزار ڪمزورين جي باوجود عام ماڻهوءَ به انهيءَ پارٽي جي ٿي پاسي بينل آهي. ها سو پاڻ ڳالهه پئي ڪئي عمران جي تڏا ويڑهه کان پوءِ جڙندڙ نئين ميدان جي. ان نئين ميدان لاءِ جهانگير ترين جي اڳواڻي ۾ جيڪي نوان راندين رکيا پيا ويڙن. تن جي اڳيان هلي اقتداري شراکت کهڙي ڏر سان ڪرائي ويندي. تنهن کان في الحال هٿي ڪري پاڻ هر پارٽي جي پنهنجي الڳ سگهه جيڪڏهن ڏسون ٿا ته نواز ليگ هن وقت اقتدار ۾ هٿن کي پاڻ وانگر بيساکي ڏني ٿي. نواز ليگ جي اهڙي ڪمزوري ٿي آهي، جنهن سبب هن نئين ميدان ۾ نواز ليگ هاٿوڪي استبلشمينٽ جو هر شرط مڃڻ لاءِ تيار آهي. جڏهن ته پيپلز پارٽي انهن شرطن مان ڪافي شرطن تي اختلاف رکيا آهن.

پاڻ رڳو عمران خان تي هلندڙ ڪيسن جو ٿي ان ڏس ۾ مثال ڪٿي ولون ته اهي ڪيس به نواز ليگ مليٽري ڪورٽن ۾ هلائڻ ٿي چاهي جڏهن ته پيپلز پارٽي عمران مٿان سمورا ڪيس عام عدالتن ۾ هلائڻ تي زور پري رهي آهي. پيپلز پارٽي جو موقف اهو آهي ته عمران خان مٿان جيڪڏهن ڪيس عام عدالتن ۾ نه هلايا ويا ته ان جو جمهوري قدرن کي چيهو رسندو ۽ آئيندي لاءِ اهڙي راهه هموار ٿي سگهي ٿي، جنهن جي قيمت هر سياسي ڏر کي پرٽي پوندي. پر نواز ليگ جيڪا پنجاب اندر عمران خان جي "مقبوليت" کان تمام گهڻو ڊنل آهي، تنهن کي اهو خوف آهي ته هن وقت عدالتن مان عمران کي مخصوص معجزاتي انداز ۾ جيڪا رعايت ملندي پئي اچي، سا اڳيان به جيڪڏهن جاري رهي ٿي ته ان جو سمورو نقصان کين پرٽو پئجي ويندو.

هڪڙي پاسي عمران خان مٿان ڪيس هلائڻ جي طريقي بابت اختلاف آهن ته ٻي پاسي وفاق پاران سنڌ کي پوڻ متاثرن لاءِ جاري نه ٿيندڙ فنڊن کان ويندي اليڪشن وقت تي ڪرائڻ يا ڪجهه وقت لاءِ اڳتي ڏڪڻ واري چڪ چڪان ۾ ڦاسڻ ناهي رهي. سنڌ حڪومت ته ايستائين به اعلان ڪري چڪي آهي ته جيڪڏهن وفاق جو اهو ٿي رويو رهيو ته پوءِ گڏ نه هلي سگهبو. بلاول پنهنجي هڪ تازي تقرير ۾ اهو واضح چئي چڪو آهي ته پيپلز پارٽي اليڪشن لاءِ تيار آهي باقي ٻين پارٽين کي به تياري ڪرڻ گهرجي ته جيئن چونڊون وقت تي ڪرائي سگهجن. پر ڇا نواز ليگ جي خواهش آهي؟ ان سوال جو مختصر جواب نه ۾ آهي. نواز ليگ جي خواهش آهي ته عمران خان جو معاملو مڪمل طور تي هڪ پاسي ڪري پوءِ ٿي اليڪشن ۾ هٿ وجهجي ۽ نواز ليگ جي اهڙي خواهش جي هن وقت ڪان ٿي نندا شروع ٿي وئي آهي. جڏهن ته پيپلز پارٽي پاران وقت تي اليڪشن ڪرائڻ واري اعلان جي سڀني جمهوريت دوست حلقن ۾ پذيرائي وڌي رهي آهي. ان جو مطلب ته پيپلز پارٽي نئين ميدان ۾ ڏينهون ڏينهن پنهنجي حمايت ۾ واڌارو ڪندي پئي وڃي جڏهن ته نواز ليگ پنهنجي مٿان تنقيد جو بار جيئن پوءِ ٽيئن وڌائي رهي آهي. باقي هن ملڪ جي روايتي معجزن جي باري ۾ پاڻ جيئن ته ڪجهه به نٿا چئي سگهون. اهي معجزا ڪنهن مهل ڪنهن جي حق ۾ ٿا ٽين؟ تنهن لاءِ پاڻ کي ايجان ڪجهه وقت انتظار ڪرڻو پوندو.

مرتضيٰ وهاب جي ڪاميابي ڪانپوءِ هاڻي بلاول جو وارو

رفيق پٽيل

پاڪستان جي سياست ۾ تحريڪ انصاف جي چوند صلاحيت جي جبري خاتمي ڪانپوءِ، هاڻي ميدان پيپلزپارٽي جي هٿ ۾ اچڻو وارو آهي. ايندڙ چوندن ۾ پيپلزپارٽي هڪ سئو ٽيهه ڪان هڪ سئو چاليهه سيٽون حاصل ڪرڻ جي لاءِ زور لڳائيندي ۽ چوندڙ مهر کي انهيءَ خيال سان مرڪوز ڪندي، تيستائين پي ٽي آءِ جو چيئرمين نااهل ٿي چڪو هوندو ۽ قيد ۾ هوندو، شايد بقول وزيردفاع خواجه آصف جي، هن جو انجام اهوئي آهي جيڪو هڪ ناڪام بغاوت ڪندڙ جو ٿيندو آهي. يعني موت جي سزا به ڏئي سگهجي ٿي. جنهن جي لاءِ ملڪ جون سموريون وڏيون جماعتون رضامند هونديون، چاڪاڻ جو قومي اسيمبلي مان فوجي عدالت ۾ مقدمو هلائڻ جي قرارداد جي منظوري انهن جماعتن ڏني آهي.

مرتضيٰ وهاب جي ڪاميابي تي جماعت اسلامي جو گوڙ ان ڪري بي اثر آهي جو اها انهن ٽيهن ووٽرن ڪي سامهون نه آڻي سگهي، جن ڪي غائب ڪرڻ جو الزام پيپلزپارٽي تي هٽي رهي آهي، سياست ۾ ڪاميابي ئي اصل حقيقت آهي، جيڪڏهن جماعت اسلامي هڪ سئو چوهتر ووٽر سامهون آڻي ها ته ان جو جبري ووٽ نه ڏيڻ جو الزام موثر ٿئي ها. اهي ماڻهو هميشه جي لاءِ ته غائب ناهن ٽيا، جڏهن پي ٽي آءِ جا قومي اسيمبلي جا ميمبر سنڌ هائوس اسلام آباد ۾ گڏ ڪيا ويا هئا، ان وقت جماعت اسلامي نجي محفلن ۾ خوشي جو اظهار ڪري رهي هئي، هاڻي پڻ پي ٽي آءِ تي لاڇ پابندين تي خوش آهي، چاڪاڻ جو ايندڙ چوندن ۾ اهي پي ٽي آءِ، جي ڪجهه سيٽن تي پنهنجن اميدوارن جي ڪاميابي جي اميد رکي ٿي، ڪراچي ۾ پڻ پي ٽي آءِ، کي عتاب ۾ ڏسي ڪري مڪاني ادارن جي چوندن ۾ جماعت اسلامي غلبي حاصل ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ۽ ان کي ملڪ جي اعليٰ عهدي تائين پهچائڻ جي چاڙهي تصور ڪيو. انهن کي خبر هئي ته طاقتورن جو فيصلو آهي، پي ٽي آءِ شجر ممنوع آهي. ڪراچي هڪ باصلاحيت سرگرم ميئر مرتضيٰ وهاب جي ڪاميابي واضح نظر اچي رهي هئي، آصف زرداري جي سياست ملڪ تي حاوي آهي.

ان سلسلي ۾ منهنجي فيبروري جي لکت موجود آهي، جيڪا اخبارن ۾ شايع ٿي هئي. اهو ضرور آهي ته پي ٽي آءِ جي غائب يا غيرحاضر ووٽر جي ميڊيا ۾ چوندن جي عمل جي شفافيت تي بحث هلندڙ آهي، جماعت اسلامي احتجاج ڪري رهي آهي، پاڪستان ۾ اقتدار جي راند صاف ستري نه آهي، هي مفادن ۽ سمجهوتن جو گورک ڌندو آهي، نه ئي وري پاڪستان هڪ مثالي جمهوري معاشرو آهي، تنهنڪري توقع پڻ انهيءَ مناسبت سان ڪرڻي پوندي.

پيپلزپارٽي ڪراچي ۾ پنهنجي ميئر آڻڻ ۾ ڪامياب ٿي وئي ۽ ان جا حوصلا اڳئين مرحلي جي لاءِ بلند آهن، هاڻي بلاول پٽو جي وزيراعظم ٿيڻ جو رستو سڌو ٿي رهيو آهي، قومي ۽ بين الاقوامي سطح تي انهن کي مقبوليت ملي سگهي ٿي. نوازشريف پنهنجي پاران واپسي جي تياري ڪري رهيو آهي، ان دوران آصف علي زرداري نوازشريف جي واپسي کان اڳ سياسي ۽ چوندن ميدان ۾ پنهنجي گرفت مضبوط ڪري چڪو هوندو. آصف علي زرداري ملڪ ۾ سوا ارب ڊالر آڻڻ جي پرڪشش دعويٰ ڪري رهيو آهي، ناٿي وارو وزير اسحاق ڊار تي اهو سڌي ريت بي اعتمادي جو اظهار آهي.

پيپلزپارٽي جي اڳواڻن پاران بجيت تي تنقيد جو سلسلو جاري آهي، هڪ خيال هي به آهي ته اهي قومي اسيمبلي ۾ جلد ئي پنهنجو مخالف ڊر جو اڳواڻ آڻيندا. جيڪڏهن اهي حڪومت کان جدا ٿيا ته بلاول پٽو مخالف ڊر جو اڳواڻ هوندو، جنهن جي ذريعي اهي پنهنجي مرضي جو نگران وزيراعظر آڻي سگهن ٿا. مخالف ڊر اڳواڻ جو عهدو بلاول پٽو جي وزيراعظر ٿيڻ جي لاءِ ڏاڪڻ بڻجي سگهي ٿو. موجوده حالتن ۾ پيپلزپارٽي جي لاءِ بهترين موقعو آهي چاڪاڻ ته هن وقت پي ٽي آءِ جا هزارين ڪارڪن جيلن ۾ آهن، هي شمار روپوش آهي، پي ٽي آءِ، جيئرمين جي نالي ڪٽ ٿي پابندي آهي، جن اميدوارن کي پي ٽي آءِ جي ٽڪيٽ ملندي، انهن کي گرفتاري کي منهن ڏيڻو پئجي سگهي ٿو. پي ٽي آءِ جي لاءِ آزاد نمونو چونڊ مهر جون سرگرميون مشڪل هونديون. جماعت اسلامي ۽ تحريڪ لبيڪ کي پڻ انهن حالتن مان فائدي حاصل ڪرڻ جو موقعو ملندو. مسلم ليگ جي لاءِ واحد رستو اهو آهي ته اها هڪ ڊگهي مدي واري عبوري حڪومت جي ڪوشش ڪري، ان ذريعي اها پنهنجواڻ سڌو اقتدار قائم رکي سگهي ٿي. پي صورت ۾ تيزي سان جاءَ جوڙيندڙ آصف علي زرداري جو مقابلو آصف علي زرداري جي لاءِ مشڪل هوندو. پيپلزپارٽي کي انداز ٿي ويو آهي ته جيڪڏهن هڪ پيرو مسلم ليگ ن کي موقعو ڏنو ويو ته اها سمورن ادارن تي قبضو ڪري ويندي. جئين ان نوي واري ڏاهڪي ۾ ڪيو هو.

سڀني کان اهم مسئلو ملڪ جي معيشيت جو آهي. جيڪا موجود حڪومت جي قائم ٿيڻ کان وٺي زوال جو شڪار آهي. حڪومتي عهديدارن کي عالمي سطح تي پذيرائي نه ملي سگهي آهي، نه ئي آءِ ايم ايف سان قرض حاصل ڪرڻ جو معاهدو ٿي سگهيو. هاڻي آءِ ايم ايف بجيٽ ۾ تبديلي جي خواهش رکي ٿو. پيپلزپارٽي جي مخالفت جي سبب بجيٽ منظور نه ٿي سگهي ته هڪ نگران حڪومت اچي سگهي ٿي. ان ڪري وزيراعظر شهبازشريف کي بجيٽ جي منظور تائين پيپلزپارٽي کي پنهنجي حق ۾ راضي رکڻو پوندو ۽ ان جي مالي مطالبن کي پڻ تسليم ڪرڻ تي مجبور ٿي سگهي ٿو. بجيٽ تي قومي اسيمبلي ۾ بحث دوران مسلم ليگ فنڪشنل جي خاتون اسيمبلي ميمبر سائره بانو گهوڙها روڪيندي هڪ جذباتي تقرير ڪئي هئي، جنهن جو پڙاڏو سوشل ميڊيا تي تاحال جاري آهي. جنهن ۾ هن چيو هو ته ڪيس 25 ڏينهن کان ڊيجاريو پيو وڃي. اهڙي قسر جا الزام پي ٽي آءِ ياران لڳاتار لڳايا پيا وڃن، ته انهن جي ڪارڪنن ۽ اڳواڻن جي گرفتارين جو سلسلو هن وقت به جاري آهي، هڪ سياسي جماعت جي لاءِ خوف جي فضا قائم ڪئي وئي آهي، بهرحال پاڪستان ۾ جاري هڪ سياسي جماعت جي خاتمي جو تجربو ڪامياب نظر اچي رهيو آهي. ان جي ڪاميابي جي صورت ۾ مستقبل ۾ پڻ اهو تجربو ڪنهن به جماعت تي استعمال ٿيڻ جي امڪان کي رد نٿو ڪري سگهجي. پر وقتي فائدي جي لاءِ اقتدار ۾ ويٺل جماعتون ان طريقڪار کي درست تصور ڪري رهيون آهن، انهن جي لاءِ هاڻي ميدان خالي آهي، پيپلزپارٽي جي چيئرمين آصف علي زرداري جي مفاهمتي جادوگري جي لاءِ اهڙن نتيجن جو امڪان وڌي رهيو آهي، جنهن سان اهي هڪ سئو ٽيهه کان هڪ سئو چاليهه سيٽون حاصل ڪري سگهي ٿو. آڪٽوبر جي امڪاني چونڊن ۾ پيپلزپارٽي کي پنهنجي ڪاميابي جي اميد واضح نظر اچي رهي آهي، پر خود مسلم ليگ ن انهن چونڊن کي اڃٽي ڪرڻ چاهي ٿي، ته جيئن پنجاب ۾ اهڙي گرفت مضبوط ڪري وڃي، جنهن سان پي ڪا جماعت ان جي اقتدار جي لاءِ خطرو نه بڻجي سگهي. پيپلزپارٽي کي ان ڳالهه جو احساس آهي ته انهن جي پنجاب ۾ جاري سرگرمين ۾ ن ليگ رڪاوٽ بڻجي رهي آهي، خاص ڪري انهن جي بينرن ۽ پوسٽرن کي ڦاڙڻ ۽ لاهڻ جو عمل مشڪوڪ آهي ۽ پراسرار آهي، پاڪستان جي سياست ۾ ايندڙ ڪجهه مهينا مسلم ليگ ن ۽ پيپلزپارٽي جي لاءِ فيصلاڪن ٿيندا. في الحال ڪراچي ۾ مرتضيٰ جي ڪاميابي ڪانپوءِ بلاول پٽو جي وزيراعظر ٿيڻ جا امڪان وڌي ڇڪا آهن. آصف زرداري پاڪستان جي سياست جي سمورن اسرار ۽ رمزن کان واقف آهي، هو پنهنجي سياسي جادوگري سان ڪاميابي حاصل ڪري سگهي ٿو. اصل مسئلو عوام جو آهي، في الحال ان جي لاءِ راحت نه آهي، اها مهانگائي ۽ بيروزگاري جي شديد عذاب کي مهن ڏئي رهيو آهي. موسمياتي تبديلي ۽ وڌندڙ آبادي پڻ خوفناڪ مسئلن کي جنم ڏئي سگهي ٿي. جنهن تي ڪنهن جو ڌيان نه آهي.

معاشي بحران: پلان بي ظاهر ڪيو وڃي

ملڪ ۾ گهڻ جماعتي اتحاد واري حڪومت لوڏن ۾ اچي وئي آهي. عوام ۽ حڪمرانن وچ ۾ پيدا ٽيل وڇوٽي جي ڪري ميڊيا ۾ حڪومتي ڪارڪردگيءَ تي سوال ته عام گهالهه آهي پر ان سان گڏ ملڪ معاشي بحران جي ور چڙهندي نظر اچي رهيو آهي. اهڙي موقعي تي ناٿي واري وزير کي پنهنجو پلان بي ڪتب آڻيندي معاشي ميدان ۾ تڪڙو حل ڏيڻ گهرجي. هڪ پاسي حڪمران اتحاد ۾ اختلاف سامهون اچي رهيا آهن. ته وري بئي پاسي عالمي مالياتي اداري جي رهيل رقم جيڪا هن مهيني جي آخر تائين ملڻي هئي، ان جا امڪان پڻ گهٽجي ويا آهي، جنهن ڪري فوري طور تي ٻاهران ايندڙ عام گهربلو سامان خاص ڪري راشن ۽ ڪائڻ پيٽڻ جي شين جي گهرائڻ جي عمل کي روڪيو ويو آهي. انٽرنيشنل مانيٽري فنڊ پنهنجي ايگزيڪيوٽو بورڊ جي اجلاس جو شيڊول پٺرو ڪري ڇڏيو آهي، 29 جون تائين شيڊول ۾ پاڪستان سان اسٽاف سطح جو معاهدو شيڊول ۾ شامل ناهي. جڏهن ته آءِ ايم ايف موجب ان شيڊول ۾ ضرورت موجب تبديلي آڻي سگهجي ٿي. ياد رهي ته پاڪستان لاءِ آءِ ايم ايف پروگرام جي بحالي ۽ جو عمل روڪيو ويو آهي ۽ اهو پروگرام هلندڙ مهيني ختم ٿيڻ وارو آهي. پاڪستان پاران آءِ ايم ايف جامختلف شرط پورا ڪيا ويا آهن پر پرڏيهي فنانسنگ جي شعبي ۾ پاڪستان آءِ ايم ايف کي مطمئن نه ڪري سگهيو آهي. جنهن سبب پاڪستان لاءِ هڪ ارب ڊالرن جي قسط جاري نه ٿي سگهي آهي. بلومبرگ جي رپورٽ موجب آءِ ايم ايف جي 30 جون تي ختم ٿيندڙ پروگرام جي قسط نه ملڻ جو خدشو وڌي ويو آهي. آءِ ايم ايف ايمنسٽي اسڪيم ۽ ٽيڪس بيس نه وڌائڻ تي اعتراض ڪيو آهي، فنڊ پروگرام ڪانسواءِ مهانگائي ۽ وياج جي شرح توقع کان وڌيڪ وڌي ويندي. جڏهن ته نئين مالي سال جي پهرين اڌ ۾ ڊالرجي قلت سخت ۽ ڏڪهي هوندي، پروگرام رول اوور جي غير موجودگي ڏڪالت جو خطرو وڌائيندو. رپورٽ موجب پاڪستان کي جولاءِ کان ڊسمبر تائين 4 ارب ڊالرن کان وڌيڪ رقم ادا ڪرڻي آهن. جيڪي فنڊ پروگرام ڪانسواءِ 4 ارب ڊالرن جي پرڏيهي مٽاسٽا جي ذخيرن مان ادا ڪرڻ مشڪل هوندو سنڌ جي ٻوڏ متاثرن جي مدد جي لاءِ وزيراعظر شهباز شريف 25 ارب ڊالرن جي منظوري ڏئي چڪي آهي هن اهڙي منظوري پيپلز پارٽي جي وفد سان ملاقات بعد ڏني آهي. هن کان اڳ ب ب جيئرمين بلاول پٽو زرداري وزيراعظر کي مخاطب ڪندي بجيٽ ۾ واعدا پورا نه ڪرڻ جي شڪايت ڪندي خبردار ڪيو هو ته ٻوڏ متاثرن جي بحالي لاءِ پُسا نه مليا ته پيپلزپارٽي بجيٽ منظور ٿيڻ نه ڏيندي. وزيراعظر شهباز شريف ملڪ کي درپيش مالي مشڪلات جو ذڪر ڪندي چيو آهي ته پاڪستان ڪيستائين قرض ولندو رهندو؟ اسان کي قرضن مان جان ڇڏائڻي پوندي. اهي ٽي قرمن ڪامياب ٽيندڙ آهن. جيڪي قرض وٺي ڪامياب سان واپس ڪندڙ آهن. اميد ته پاڪستان جلد ڏڪيائين مان نڪري ويندو. وزيراعظر شهباز شريف اهو پڻ چيو هو ته سمورن شرطن پوري ڪرڻ باوجود عالمي اداري جي قرض ۾ ديرائي رهي آهي. ان هوندي به هن مشڪل گهڙي ۾ دوست ملڪ سعودي عرب ۽ قطر اڳيان آيا آهن. هوڏانهن قومي اسيمبلي جي اجلاس ۾ بجيٽ تي بحث جاري آهي، جنهن ۾ ناٿي وزير اسحاق ڊارچيو ته هن وقت جيڪي معاشي مسئلا آهن اهڙا 1998ع ۾ ايٽمي ڌماڪن بعد به نه هئا، جڏهن آءِ ايم ايف پنهنجو پروگرام بند ڪيو هو پاڪستان تي اقتصادي پابندين لڳايون ويون ان وقت آءِ ايم ايف پروگرام جي بحالي ۾ 8 مهينا لڳا هئا. اسان جي ڪوشش سان هاڻي ان ۾ استحڪام آيو آهي. بي اين پي مينگل جي ايم اين اي ڊاڪٽر شهباز بلوچ جيوت ته بي اين پي مينگل سان 6 نقطن جو معاهدو ٿيو هو، جنهن ۾ جنهن مان 25 سيڪڙو تي به عمل نه ٿيو آهي. ملڪ جي معاشي صورتحال جي هڪ تصوير هي پڻ آهي ته ڊالرجي ڪوٽ جي ڪري ڪاڌي پيتي جون شيون باهران گهرائڻ تي پابندي لڳي وئي آهي. ڪمرشل امپورٽرز متا ستا جو ناڻو نه ملڻ جا مسئلا ٻڌائي 25 جون کان پوءِ ڪاڌي پيتي جي سمورين شين جي امپورٽ بند ڪرڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو آهي. خانگي ٽي وي چينل موجب ڪراچي هول سيل گروسرز ايسوسيئيشن جي سيڪريٽري فرحت صديقي پنهنجي ميمبرن جي نالن جو اعلان ڪندي ٻڌايو ته سمورين بينڪن امپورٽرز کي ڊالر ڏيڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو آهي. ان ڪري ايسوسيئيشن جي هڪ اهر گڏجائي ۾ سمورن امپورٽرز ۽ انڈسٽريز شرڪت ڪئي. گڏجائي ۾ بحث کان پوءِ فيصلو ڪيو ويو آهي ته سمورا امپورٽر پنهنجي انڊينٽر کي بڌائي ڇڏين ته 25 جون کان پوءِ ڪا شپمنٽ رواني نه ڪئي وڃي، هن وقت جيڪو مال پورٽ تي پهچي چڪو آهي يا رستي ۾ آهي، امپورٽرز ان جي ڪليئرنس جا ذميوار آهن. 25 جون کان پوءِ جيڪڏهن ڪا به شپمينٽ ڪرائي وئي ته ان جي ڪليئرنس جي ذميواري امپورٽرز تي نه هوندي. امپورٽرز جو وڌيڪ چوڻ هو ته هن وقت متا ستا واري ناٿي جي مسئلن جي ڪري هزارين ڪنٽينرز پورٽس تي قائل آهن، انهن تي ڏنڊ ۽ چارجز پئجي رهيا آهن. اسٽيٽ بينڪ انهن لاءِ متا ستا وارو ناٿو فراهم نه ٻڌي ڪري. جيڪڏهن اها صورتحال برقرار رهي ته ايندڙ ڏينهن ۾ ڪاڌي پيتي جي شين جو بحران پيدا ٿي ويندو. اسٽيٽ بينڪ جي پاليسي سان ڪاروبار، معيشت ۽ ملڪ کي وڏو نقصان پهچي رهيو آهي، هن وقت جيڪا به ايمرجنسي واري صورتحال آڏو اچي رهي آهي، اها وري به وفاقي حڪومت کي ٿي حل ڪرڻي آهي. ناٿي واري وزيراسحاق ڊار قلمدان سنبالڻ بعد اهو چيو هو ته هو جلد ئي ملڪي معيشت کي بهتر ڪري ويندو. حقيقت وري هي آهي ته ناٿي وارو وزير پنجن مهينن کان آءِ ايم ايف کي پنهنجي مٽاسٽا جي ذخيرن مان ادا ڪرڻ مشڪل هوندو سنڌ جي ٻوڏ متاثرن جي مدد جي لاءِ وزيراعظر شهباز شريف 25 ارب ڊالرن جي منظوري ڏئي چڪي آهي هن اهڙي منظوري پيپلز پارٽي جي وفد سان ملاقات بعد ڏني آهي. هن کان اڳ ب ب جيئرمين بلاول پٽو زرداري وزيراعظر کي مخاطب ڪندي بجيٽ ۾ واعدا پورا نه ڪرڻ جي شڪايت ڪندي خبردار ڪيو هو ته ٻوڏ متاثرن جي بحالي لاءِ پُسا نه مليا ته پيپلزپارٽي بجيٽ منظور ٿيڻ نه ڏيندي. وزيراعظر شهباز شريف ملڪ کي درپيش مالي مشڪلات جو ذڪر ڪندي چيو آهي ته پاڪستان ڪيستائين قرض ولندو رهندو؟ اسان کي قرضن مان جان ڇڏائڻي پوندي. اهي ٽي قرمن ڪامياب ٽيندڙ آهن. جيڪي قرض وٺي ڪامياب سان واپس ڪندڙ آهن. اميد ته پاڪستان جلد ڏڪيائين مان نڪري ويندو. وزيراعظر شهباز شريف اهو پڻ چيو هو ته سمورن شرطن پوري ڪرڻ باوجود عالمي اداري جي قرض ۾ ديرائي رهي آهي. ان هوندي به هن مشڪل گهڙي ۾ دوست ملڪ سعودي عرب ۽ قطر اڳيان آيا آهن. هوڏانهن قومي اسيمبلي جي اجلاس ۾ بجيٽ تي بحث جاري آهي، جنهن ۾ ناٿي وزير اسحاق ڊارچيو ته هن وقت جيڪي معاشي مسئلا آهن اهڙا 1998ع ۾ ايٽمي ڌماڪن بعد به نه هئا، جڏهن آءِ ايم ايف پنهنجو پروگرام بند ڪيو هو پاڪستان تي اقتصادي پابندين لڳايون ويون ان وقت آءِ ايم ايف پروگرام جي بحالي ۾ 8 مهينا لڳا هئا. اسان جي ڪوشش سان هاڻي ان ۾ استحڪام آيو آهي. بي اين پي مينگل جي ايم اين اي ڊاڪٽر شهباز بلوچ جيوت ته بي اين پي مينگل سان 6 نقطن جو معاهدو ٿيو هو، جنهن ۾ جنهن مان 25 سيڪڙو تي به عمل نه ٿيو آهي. ملڪ جي معاشي صورتحال جي هڪ تصوير هي پڻ آهي ته ڊالرجي ڪوٽ جي ڪري ڪاڌي پيتي جون شيون باهران گهرائڻ تي پابندي لڳي وئي آهي. ڪمرشل امپورٽرز متا ستا جو ناڻو نه ملڻ جا مسئلا ٻڌائي 25 جون کان پوءِ ڪاڌي پيتي جي سمورين شين جي امپورٽ بند ڪرڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو آهي. خانگي ٽي وي چينل موجب ڪراچي هول سيل گروسرز ايسوسيئيشن جي سيڪريٽري فرحت صديقي پنهنجي ميمبرن جي نالن جو اعلان ڪندي ٻڌايو ته سمورين بينڪن امپورٽرز کي ڊالر ڏيڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو آهي. ان ڪري ايسوسيئيشن جي هڪ اهر گڏجائي ۾ سمورن امپورٽرز ۽ انڈسٽريز شرڪت ڪئي. گڏجائي ۾ بحث کان پوءِ فيصلو ڪيو ويو آهي ته سمورا امپورٽر پنهنجي انڊينٽر کي بڌائي ڇڏين ته 25 جون کان پوءِ ڪا شپمنٽ رواني نه ڪئي وڃي، هن وقت جيڪو مال پورٽ تي پهچي چڪو آهي يا رستي ۾ آهي، امپورٽرز ان جي ڪليئرنس جا ذميوار آهن. 25 جون کان پوءِ جيڪڏهن ڪا به شپمينٽ ڪرائي وئي ته ان جي ڪليئرنس جي ذميواري امپورٽرز تي نه هوندي. امپورٽرز جو وڌيڪ چوڻ هو ته هن وقت متا ستا واري ناٿي جي مسئلن جي ڪري هزارين ڪنٽينرز پورٽس تي قائل آهن، انهن تي ڏنڊ ۽ چارجز پئجي رهيا آهن. اسٽيٽ بينڪ انهن لاءِ متا ستا وارو ناٿو فراهم نه ٻڌي ڪري. جيڪڏهن اها صورتحال برقرار رهي ته ايندڙ ڏينهن ۾ ڪاڌي پيتي جي شين جو بحران پيدا ٿي ويندو. اسٽيٽ بينڪ جي پاليسي سان ڪاروبار، معيشت ۽ ملڪ کي وڏو نقصان پهچي رهيو آهي، هن وقت جيڪا به ايمرجنسي واري صورتحال آڏو اچي رهي آهي، اها وري به وفاقي حڪومت کي ٿي حل ڪرڻي آهي. ناٿي واري وزيراسحاق ڊار قلمدان سنبالڻ بعد اهو چيو هو ته هو جلد ئي ملڪي معيشت کي بهتر ڪري ويندو. حقيقت وري هي آهي ته ناٿي وارو وزير پنجن مهينن کان آءِ ايم ايف کي پنهنجي مٽاسٽا جي ذخيرن مان ادا ڪرڻي آهي. جيڪي فنڊ پروگرام ڪانسواءِ 4 ارب ڊالرن جي پرڏيهي مٽاسٽا جي ذخيرن مان ادا ڪرڻ مشڪل هوندو سنڌ جي ٻوڏ متاثرن جي مدد جي لاءِ وزيراعظر شهباز شريف 25 ارب ڊالرن جي منظوري ڏئي چڪي آهي هن اهڙي منظوري پيپلز پارٽي جي وفد سان ملاقات بعد ڏني آهي. هن کان اڳ ب ب جيئرمين بلاول پٽو زرداري وزيراعظر کي مخاطب ڪندي بجيٽ ۾ واعدا پورا نه ڪرڻ جي شڪايت ڪندي خبردار ڪيو هو ته ٻوڏ متاثرن جي بحالي لاءِ پُسا نه مليا ته پيپلزپارٽي بجيٽ منظور ٿيڻ نه ڏيندي. وزيراعظر شهباز شريف ملڪ کي درپيش مالي مشڪلات جو ذڪر ڪندي چيو آهي ته پاڪستان ڪيستائين قرض ولندو رهندو؟ اسان کي قرضن مان جان ڇڏائڻي پوندي. اهي ٽي قرمن ڪامياب ٽيندڙ آهن. جيڪي قرض وٺي ڪامياب سان واپس ڪندڙ آهن. اميد ته پاڪستان جلد ڏڪيائين مان نڪري ويندو. وزيراعظر شهباز شريف اهو پڻ چيو هو ته سمورن شرطن پوري ڪرڻ باوجود عالمي اداري جي قرض ۾ ديرائي رهي آهي. ان هوندي به هن مشڪل گهڙي ۾ دوست ملڪ سعودي عرب ۽ قطر اڳيان آيا آهن. هوڏانهن قومي اسيمبلي جي اجلاس ۾ بجيٽ تي بحث جاري آهي، جنهن ۾ ناٿي وزير اسحاق ڊارچيو ته هن وقت جيڪي معاشي مسئلا آهن اهڙا 1998ع ۾ ايٽمي ڌماڪن بعد به نه هئا، جڏهن آءِ ايم ايف پنهنجو پروگرام بند ڪيو هو پاڪستان تي اقتصادي پابندين لڳايون ويون ان وقت آءِ ايم ايف پروگرام جي بحالي ۾ 8 مهينا لڳا هئا. اسان جي ڪوشش سان هاڻي ان ۾ استحڪام آيو آهي. بي اين پي مينگل جي ايم اين اي ڊاڪٽر شهباز بلوچ جيوت ته بي اين پي مينگل سان 6 نقطن جو معاهدو ٿيو هو، جنهن ۾ جنهن مان 25 سيڪڙو تي به عمل نه ٿيو آهي. ملڪ جي معاشي صورتحال جي هڪ تصوير هي پڻ آهي ته ڊالرجي ڪوٽ جي ڪري ڪاڌي پيتي جون شيون باهران گهرائڻ تي پابندي لڳي وئي آهي. ڪمرشل امپورٽرز متا ستا جو ناڻو نه ملڻ جا مسئلا ٻڌائي 25 جون کان پوءِ ڪاڌي پيتي جي سمورين شين جي امپورٽ بند ڪرڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو آهي. خانگي ٽي وي چينل موجب ڪراچي هول سيل گروسرز ايسوسيئيشن جي سيڪريٽري فرحت صديقي پنهنجي ميمبرن جي نالن جو اعلان ڪندي ٻڌايو ته سمورين بينڪن امپورٽرز کي ڊالر ڏيڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو آهي. ان ڪري ايسوسيئيشن جي هڪ اهر گڏجائي ۾ سمورن امپورٽرز ۽ انڈسٽريز شرڪت ڪئي. گڏجائي ۾ بحث کان پوءِ فيصلو ڪيو ويو آهي ته سمورا امپورٽر پنهنجي انڊينٽر کي بڌائي ڇڏين ته 25 جون کان پوءِ ڪا شپمنٽ رواني نه ڪئي وڃي، هن وقت جيڪو مال پورٽ تي پهچي چڪو آهي يا رستي ۾ آهي، امپورٽرز ان جي ڪليئرنس جا ذميوار آهن. 25 جون کان پوءِ جيڪڏهن ڪا به شپمينٽ ڪرائي وئي ته ان جي ڪليئرنس جي ذميواري امپورٽرز تي نه هوندي. امپورٽرز جو وڌيڪ چوڻ هو ته هن وقت متا ستا واري ناٿي جي مسئلن جي ڪري هزارين ڪنٽينرز پورٽس تي قائل آهن، انهن تي ڏنڊ ۽ چارجز پئجي رهيا آهن. اسٽيٽ بينڪ انهن لاءِ متا ستا وارو ناٿو فراهم نه ٻڌي ڪري. جيڪڏهن اها صورتحال برقرار رهي ته ايندڙ ڏينهن ۾ ڪاڌي پيتي جي شين جو بحران پيدا ٿي ويندو. اسٽيٽ بينڪ جي پاليسي سان ڪاروبار، معيشت ۽ ملڪ کي وڏو نقصان پهچي رهيو آهي، هن وقت جيڪا به ايمرجنسي واري صورتحال آڏو

بقايا سنڌيار 01

هيٺ اچي ويو آهن. جڏهن ته ڏوٿ پنجاري ڪٽيئل جي صفائي ۾ ان جي سارسنڀال لاءِ سرڪار طرفان ڪروڙين روپين جا فنڊ جاري ٿيڻ باوجود بدمست آبپاشي ڪاتو ڪوٺ نوٽيس ونڊڻ لاءِ تيار ناهي. ان سلسلي ۾ ڳوٺائن علي احمد بڪ، امام ڏنو ترڪ، نورل نوناري، انور شيخ ۽ ٻين آبپاشي ڪاتي ڏوٿي ناالهلي خلاف احتجاج ڪندي چيو آهي ته پنجاري ڪٽيئل جي سالن کان وٺي صفائي نه ٿيڻ ۽ بڪ موري پنجاري پل هيٺان گڏندڙ ڪٽيئل ۾ بي پاڙي ول سبب هيستائين 20 کان وڌيڪ مينهون وڃڙي ٻڏي مري ويون آهن. جڏهن